

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

z dnia 1 czerwca 2009 r.

NK.II.KK.0911-98/09

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458)

stwierdzam nieważność

§ 13 ust. 1 pkt 2, § 13 ust. 3 w części: „...Dodatek wypłaca się w odpowiedniej-proporcjonalnej - części, jeżeli nauczyciel realizuje w trudnych dla zdrowia warunkach tylko część obowiązującego wymiaru lub jeżeli zatrudniony jest w niepełnym wymiarze zajęć.” oraz § 14 ust. 3 i 4 załącznika Nr 1 do uchwały Nr XXIX/204/09 Rady Powiatu Grajewskiego z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest powiat grajewski.

UZASADNIENIE

W dniu 21 kwietnia 2009 r. Rada Powiatu Grajewskiego podjęła uchwałę Nr XXIX/204/09 w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest powiat grajewski, która w dniu 4 maja 2009 r. wpłynęła do organu nadzoru.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż część postanowień wskazanej wyżej uchwały zostało podjętych z naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 25 maja 2009 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia ich nieważności.

Rada Powiatu w § 13 ust. 1 pkt 2 regulaminu ustaliła, iż dodatek za trudne warunki przysługuje nauczycielom za prowadzenie zajęć grupowych i indywidualnych, wynikających z realizacji zadań diagnostycznych, terapeutycznych, doradczych i profilaktycznych z młodzieżą i dziećmi niepełnosprawnymi, upośledzonymi umysłowo stopniu głębokim, z zaburzeniami zachowania, zagrożonymi niedostosowaniem społecznym, uzależnieniem oraz z ich rodzicami lub opiekunami w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych poradniach specjalistycznych – w wysokości 5 % wynagrodzenia zasadniczego.

W ocenie organu nadzoru takie rozwiązanie nie znajduje umocowania w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), nauczycielom pracującym w trudnych lub uciążliwych warunkach przysługuje z tego tytułu dodatek za warunki pracy. Wykaz trudnych i uciążliwych warunków pracy stanowiących podstawę do przyznawania nauczycielom dodatku za warunki pracy zawiera § 8 i 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia

31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181 z późn. zm.). Ponieważ katalog warunków pracy, stanowiących podstawę do przyznawania nauczycielom dodatku za warunki pracy jest katalogiem zamkniętym, wykluczona jest jego zawężająca lub rozszerzająca interpretacja. W związku z tym, Rada Powiatu Grajewskiego ustalając brzmienie § 13 ust. 1 pkt 2 regulaminu (określiła warunki pracy nie wymienione w cyt. rozporządzeniu) działała bez stosownego upoważnienia wynikającego z przepisów prawa. Rada Powiatu jako organ stanowiący powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach, zatem niedopuszczalne jest podejmowanie przez Radę regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem.

Ponadto, Rada Powiatu normując kwestie związane z dodatkiem za warunki pracy przyznawanym nauczycielom określiła:

- w § 13 ust. 3, iż dodatek za trudne warunki pracy wypłaca się w odpowiedniej- proporcjonalnej- części, jeżeli nauczyciel realizuje w trudnych warunkach dla zdrowia tylko część obowiązującego wymiaru lub jeżeli zatrudniony jest w niepełnym wymiarze zajęć,
- w § 14 ust. 3, iż dodatek za uciążliwe warunki pracy przysługuje nauczycielowi, jeżeli praca w tych warunkach wykonywana jest w wymiarze nie niższym, niż 40 godzin miesięcznie. Dodatek nie ulega podwyższeniu chociażby nauczyciel przepracował w warunkach uciążliwych więcej niż 40 godzin w miesiącu,
- w § 14 ust. 4, że dodatek za uciążliwe warunki pracy przysługuje nauczycielowi mimo niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 3, w okresie niewykonywania pracy, za który wynagrodzenie liczone za okres urlopu wypoczynkowego. Jeżeli jednak nauczyciel przepracował co najmniej 40 godzin w warunkach uciążliwych, mimo czasowej nieobecności w pracy z innych przyczyn, dodatek przysługuje w całości.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż podobnie, jak w przedstawionym wyżej przypadku dot. brzmienia § 13 ust. 1 pkt 2 Regulaminu, powyższe uregulowania Rada przyjęła przekraczając kompetencje ustawowe zawarte w art. 34 ustawy Karta Nauczyciela. Rada Powiatu ustalając brzmienie przedmiotowych zapisów Regulaminu w sposób istotny naruszyła tenże artykuł, ponieważ w ocenie organu nadzoru dodatek za warunki pracy przysługuje nauczycielom, którzy wykonują pracę w warunkach wskazanych w § 8 i § 9 rozporządzenia, bez względu na ilość godzin w nich przepracowanych. A zatem, jako działanie naruszające prawo, należy ocenić zabieg legislacyjny polegający na uzależnieniu przyznania dodatku za uciążliwe warunki pracy od ilości godzin przepracowanych w tych warunkach a także wysokości wypłacanego dodatku za trudne warunki pracy od części przepracowanego w takich warunkach obowiązkowego wymiaru zajęć.

Zdaniem organu nadzoru organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługującą mu kompetencję powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa.

W doktrynie jak i w orzecznictwie ugruntował się pogląd, iż wykładnia norm o charakterze kompetencyjnym powinna być interpretowana w sposób ścisły i literalny.

Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 czerwca 2000 r., K25/99, OTK 2000/5/141).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności przedmiotowych zapisów uchwały Nr XXIX/204/09 jest zasadne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy powiatowi prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Z up. Wojewody Podlaskiego

Lidia Stupak

Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli